

Internetconsultatieverslag Ministeriële Regeling beslagvrije voet

1. Onderwerp van de consultatie

Mensen moeten aan hun financiële verplichtingen voldoen, maar niet ten koste van alles. Zij moeten voldoende middelen overhouden om in de basale kosten van levensonderhoud te kunnen voorzien. Hiervoor dient de beslagvrije voet. Een beslaglegger moet de beslagvrije voet in acht nemen indien hij beslag legt op bepaalde aan de schuldenaar toekomende vorderingen tot periodieke betalingen zoals het loon of een uitkering. Door middel van deze regeling wordt de Regeling beslagvrije voet op twee punten gewijzigd. Ten eerste wordt de termijn van de tijdelijke ophoging van de beslagvrije voet vanwege hoge woonkosten vastgesteld op 18 maanden. Ten tweede wordt het Overzicht van uw beslagvrije voet (de modelmededeling) gewijzigd.

2. Looptijd van de consultatie

Omdat inwerkingtreding van deze regeling per 1 januari 2023 noodzakelijk is, betreft de (verkorte) termijn voor internetconsultatie slechts een week. Uitvoerende partijen zijn reeds geconsulteerd. Andere stakeholders zijn van tevoren op de hoogte gesteld van de openstelling van de internetconsultatie.

De internetconsultatie is opengesteld op dinsdag 29 november om 12:00 uur en is gesloten op maandag 5 december om 23:59.

3. Voorgelegde vraag of vragen

Er zijn geen specifieke vragen voorgelegd.

4. Opbrengst van de consultatie

In totaal zijn er elf openbare reacties gekomen op de internetconsultatie. Daarvan zijn er drie gedaan door belangenverenigingen Divosa, het Juridisch loket en de Koninklijke Beroepsvereniging van Gerechtsdeurwaarders (KBvG). De reactie van de KBvG in de vorm van een brief is ook per mail ontvangen.

In de bijlage en online zijn de volledige reacties terug te vinden.

In de Ministeriële regeling is een paragraaf opgenomen "Uitkomsten Internetconsultatie":

Naar de mening van de KBvG wordt met deze regeling vooral een politieke keuze gemaakt om de gevolgen van de woningproblematiek (mede) ten laste te brengen van de schuldeiser door inbreuk te maken op diens rechten bij beslaglegging. In de optiek van de KBvG hadden voor de oplossing van het probleem van een gebrek aan betaalbare woonruimte evengoed andere keuzes kunnen worden gemaakt, die de lasten meer evenredig bij de samenleving als geheel neerleggen.

Andere partijen, waaronder het Juridisch Loket en Divosa juichen het voorstel toe. De verlenging van de huidige termijn bij schulden en hoge woonlasten heeft als doel de waarborging van de bestaanszekerheid voor de groep burgers die dit raakt. Zij merken op dat onder andere de hoogte van het maandelijks voorschot van gas en elektra en de premie voor de zorgverzekering niet van invloed zijn op de hoogte van de beslagvrije voet. Dit zijn echter wel kosten die aanzienlijk kunnen drukken op het budget van de burger. Ook vragen ze aandacht voor de informatiepositie van de burger en de mogelijkheid om zelf inzicht in de gehele berekening en de totstandkoming van de beslagvrije voet te krijgen. Daarbij is het "doen vermogen" van mensen met schulden een punt van aandacht. Tenslotte

zou de overheid meer integraal moeten kijken naar wat mensen nodig hebben, zodat toeleiding naar schuldhulp verbetert.

Ook diverse burgers hebben op dit voorstel gereageerd, die staan positief tegenover dit voorstel staan. Tegelijk vragen zij meer te kijken naar hoe de oorzaken van schulden weg te nemen.

De maximale termijn van verhoging van de beslagvrije voet wegens hoge woonkosten is beoordeeld in het licht van een reële mogelijkheid om de kosten voor wonen in overeenstemming te brengen met inkomsten. Inderdaad is het belang van de schuldeiser hiermee gemoeid. Evenwel zal de schuldenaar het volledige beslag nog steeds moeten afronden, alleen de looptijd van het beslag of van de verrekening zal daardoor langer worden.

De regering neemt een pakket aan maatregelen om de bestaanszekerheid van minima te borgen. Zo stijgt het wettelijk minimumloon en daaraan gekoppeld de bijstandsnorm die wordt gebruikt in de berekening van de beslagvrije voet per 1 januari 2023 met ca. 10%. Ook de energietoeslag is hier een voorbeeld van.

Bij het vaststellen van de beslagvrije voet ontvangen burgers een overzicht van hun beslagvrije voet (de modelmededeling). Op basis hiervan en informatie op uwbeslagvrijevoet.nl kunnen burgers een verzoek indienen om hun beslagvrije voet te verhogen vanwege hoge woonkosten.

Juridisch loket

Reactie van het Juridisch Loket op de internetconsultatie van de Ministeriële regeling voor wijziging van de Regeling beslagvrije voet.

Het Juridisch Loket helpt dagelijks burgers met diverse juridische vragen en problemen. Onze dienstverlening bestaat uit het verstrekken van informatie, advies en hulp om tot een oplossing te komen. Naast juridische problemen zien wij ook steeds meer mensen die moeite hebben om rond te komen en hun vaste lasten te betalen. Door maatschappelijke ontwikkelingen, zoals de stijging van de energiekosten, zijn financiële zorgen voor veel mensen heel dichtbij. Het risico op het ontstaan van problematische schulden die kunnen leiden tot beslag op inkomen wordt groter. Bij schulden die ontstaan zijn vanuit een situatie van overmacht, is vaak geen juridisch verweer mogelijk. Bij een blijvende situatie van betalingsonmacht kan dit leiden tot beslag op het inkomen. Deze situaties komen wij regelmatig tegen als wij bij onze dienstverlening in gesprek zijn met burgers.

Huidige situatie en knelpunten Wetgeving

Op basis van de huidige wet, artikel 475da lid 5 en 6 Wetboek van burgerlijke rechtsvordering (hierna: Rv), kan de schuldenaar voor maximaal 6 maanden een hogere beslagvrije voet aanvragen vanwege de hoge woonlasten en een eenmalige verlenging van deze termijn. Voor de verlenging geldt dan wel de voorwaarde dat de vordering binnen deze extra 6 maanden kan worden voldaan. Met hoge woonlasten wordt een huur of hypotheek boven € 839,82 per maand (norm 2022) bedoeld. Dit komt neer op woonkosten heeft die ten minste 10% meer bedragen dan de in artikel 13 lid 1 onderdeel a Wet op de huurtoeslag opgenomen rekenhuur.

Knelpunten

In de praktijk blijken deze 6 maanden, met een eventuele verlenging van 6 maanden, niet altijd lang genoeg voor het vinden van nieuwe woonruimte die passend is bij het besteedbare inkomen. Dit kan bij de huidige beslagvrije voet tot problemen bij het maandelijks rondkomen leiden. Het risico op nieuwe schulden en angst voor huisuitzetting/verkoop van de woning maakt dat een schuldenaar in een onmogelijke positie komt. Het vooruitzicht op nieuwe betaalbare woonruimte is helaas niet voor iedere schuldenaar aanwezig.

Hardheidsclausule

In artikel 457fa van Rv is er een mogelijkheid om de kantonrechter om toepassing van de hardheidsclausule te verzoeken. Hoewel de hardheidsclausule bedoeld is voor situaties waarin er uitzonderlijke en noodzakelijke extra kosten aanwezig zijn, wordt de situatie van structureel hoge woonlasten hier in de rechtspraak incidenteel onder geschaard. Dit gebeurt echter niet structureel. De wetsgeschiedenis zegt daarover dat een hardheidsclausule zich niet leent voor het oplossen van een structureel aanwezig probleem van een te laag bestaansminimum door schulden en beslag. Het verzoek om toepassing van de hardheidsclausule wordt ingediend bij de kantonrechter en er moeten griffiekosten worden betaald, nu € 86,00. Het verzoek om verhoging van de beslagvrije voet voor 6 maanden kan worden ingediend bij de deurwaarder en is hierdoor laagdrempeliger dan een verzoek tot toepassing van de hardheidsclausule bij de kantonrechter.

Het Juridisch Loket is voorstander van laagdrempelige toegankelijkheid van regelingen en voorzieningen. Juist vanwege de kwetsbare positie van mensen met schulden is een directe toegang tot hulp noodzakelijk zodat de schuldenproblematiek niet verergert. Reactie op het voorstel De

groep burgers die bij ons aanklopt voor persoonlijke hulp bestaat voor het grootste deel uit mensen die met hun inkomen en vermogen in aanmerking komen voor een sociale huurwoning en huurtoeslag. Voor deze groep mensen leidt de voorgestelde wijziging niet tot een verandering. De huurprijs van deze groep mensen ligt over het algemeen onder € 839,82 en daarmee is deze regeling niet op hen van toepassing.

We zien echter ook situaties waarin de voorgestelde wijziging een uitkomst kan bieden. Het gaat dan om burgers die een woning huren in de vrije sector, veelal geliberaliseerde huurwoningen of mensen met een koopwoning en hoge maandlasten, die te maken krijgen met schulden en beslag. Wij informeren en, waar nodig, helpen we burgers dan met het (opnieuw) berekenen van de beslagvrije voet. We wijzen hen hierbij op de mogelijkheid om de deurwaarder te verzoeken om verhoging van de beslagvrije voet.

In de Ministeriele regeling wordt een wijziging voorgesteld van de Regeling Beslagvrije Voet en een nieuw artikel ingevoegd waarmee de maximale termijn wordt verlengd naar 18 maanden. Deze termijn kan dan daarna, net zoals nu het geval is, nog eenmaal met 6 maanden worden verlengd als binnen die 6 maanden het beslag kan worden afgerond. Ook wordt de kennisgeving die de schuldenaar ontvangt bij een beslaglegging hierop aangepast.

Het Juridisch Loket juicht het voorstel toe. De verlenging van de huidige termijn bij schulden en hoge woonlasten heeft als doel de waarborging van de bestaanszekerheid voor de groep burgers die dit raakt. Dit is een stap in de juiste richting om te voorkomen dat de schuldenaar zonder de verhoging van de beslagvrije voet onder het bestaansminimum zakt.

Verdere opmerkingen

Knelpunten na de vereenvoudiging van de beslagvrije voet

Ten eerste merken wij op dat onder andere de hoogte van het maandelijks voorschot van gas en elektra en de premie voor de zorgverzekering niet van invloed zijn op de hoogte van de beslagvrije voet. Dit zijn echter wel kosten die aanzienlijk kunnen drukken op het budget van de burger. Als voorbeeld noemen wij hiervoor de problemen die kunnen ontstaan wanneer iemand structureel hoge uitgaven heeft voor de (aanvullende) ziektekostenverzekering in verband met een chronische aandoening. Hiermee wordt onder de huidige wet- en regelgeving geen rekening gehouden terwijl dit voor invoering van de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet wel het geval was. Wij roepen daarom op om oog te houden voor de oorzaken van schulden, laagdrempelige toegang tot schuldhulpverlening en de overige financiële problemen bij toepassing van de beslagvrije voet.

De online rekentool

Daarnaast grijpt het Juridisch Loket deze internetconsultatie aan om aandacht te vragen voor de berekentool op het online burgerportaal www.uwbeslagvrijevoet.nl. Hier kan de beslagvrije voet worden berekend aan de hand van de modelmededeling van de deurwaarder. Het feit dat na het invullen van de rekentool alleen de uitkomst zichtbaar wordt, namelijk de beslagvrije voet, maakt het lastig voor mensen en onze juridische professionals om mensen goed te kunnen adviseren over de redenen die ten grondslag liggen aan de soms verschillende uitkomsten. Mensen zijn gebaat in inzicht in de gehele berekening en de totstandkoming van de beslagvrije voet, zodat zij inzicht hebben in hoe die is berekend en daarop hun vervolgstappen richting de deurwaarder en de oplossing kunnen baseren.

Informatievoorziening

Verder pleit het Juridisch Loket ervoor dat de informatievoorziening over rondkomen, schulden en beslag voldoende toegankelijk is voor en bekend is bij de professionals in het sociaal domein die zich bezighouden met de preventieve hulpverlening. Voordat er sprake is van beslag zijn er in de voorliggende fases vaak nog mogelijkheden om via bemiddeling tot een oplossing te komen. Nu steeds meer mensen te maken krijgen met schuldenproblematiek zal er op verschillende plekken in onze samenleving om hulp worden gevraagd. Het belang van voldoende, actuele kennis over de mogelijkheden bij schulden is daarbij van groot belang. In de gesprekken met inwoners moet aandacht zijn voor de opties binnen de schuldhulpverlening en de Wsnp (Wet schuldsanering natuurlijke personen) om problematische schulden het hoofd te bieden of op te lossen. Toegankelijke, actuele informatie is hiervoor onontbeerlijk.

Toegang tot het recht

Ten slotte vragen wij uw aandacht voor de waarborging van de toegang tot het recht voor mensen met schulden. Op dit moment is dit voor hen niet altijd haalbaar. Er wordt bijvoorbeeld geen rekening gehouden met schulden bij de beoordeling van gefinancierde rechtsbijstand. Dit tenzij een burger is toegelaten tot de minnelijke schuldhulpverlening dan wel wet schuldsanering natuurlijke personen (artikel 4 Besluit eigen bijdrage rechtsbijstand). Schulden, en zeker een beslaglegging, zijn echter wel degelijk van invloed op de financiële draagkracht van burgers. Het kan dus zijn dat een burger niet in aanmerking komt voor gefinancierde rechtsbijstand op basis van zijn verzamelinkomen terwijl hij door een beslaglegging niet het uurtarief van een advocaat kan betalen.

Divosa

Divosa is allereerst blij met de verlenging van de regeling om de beslagvrije voet te kunnen verhogen op het moment dat een inwoner te maken heeft met hoge woonkosten (meer dan 10%), van 6 maanden met 18 maanden naar maximaal 24 maanden. Het sluit aan bij de actuele woonmarkt, waar het nagenoeg onmogelijk is om te verhuizen om te besparen op woonkosten. Gelijktijdig dient naast de actuele woonmarkt ook de impact, stress en mentale verwerkingstijd van inwoners niet onderschat te worden wanneer zij genoodzaakt worden door een loonbeslag of een live event te moeten verhuizen.

We vragen ons wel af of de mogelijkheid van ophogen van de beslagvrije voet voldoende bekend is bij inwoners die hiermee te maken krijgen en vragen aandacht voor de toegankelijkheid van de aanvraagprocedure. Op het moment dat inwoners de regeling niet kennen of er niet op een toegankelijke manier gebruik van kunnen maken, kan dit bijdragen aan het risico om van een loonbeslag in een problematische schuldensituatie te komen. Dit dient voorkomen te worden door ook de aanvraag in het licht te zetten van de complexiteit van wat er nog meer op een inwoner afkomt.

Tot slot zijn in de huidige tijd niet enkel woonkosten onderhevig aan inflatie. We zien veel kosten stijgen en de koopkracht verminderen. Energie kan ondanks de energietoeslag, (lokaal) noodfonds en het prijsplafond nog een te grote hap uit een budget nemen. Maar ook boodschappen, ziektekosten en andere rekeningen zien we stijgen. Wat doen we met deze verhoogde kosten als het gaat over de beslagvrije voet? Het is onwenselijk om voor alle afzonderlijke lasten een potentieel nieuwe aanvraagprocedure op te tuigen om de beslagvrije voet te verruimen. Daarnaast zien we het mogelijk dat er een grote groep richting de bijzondere bijstand gaat omdat zij niet meer in levensonderhoud kunnen voorzien. We kunnen het probleem achteraf ondervangen door vooraf te zorgen dat de regeling zijn werk goed doet.

We zien daarom graag een gekoppelde indexering, waarbij de beslagvrije voet direct meestijgt op het moment van inflatie of op het moment van verhoging van het sociaal minimum. Dit is de enige

manier om de doelstelling om voldoende middelen over te houden om in de basale kosten van levensonderhoud te kunnen voorzien, te waarborgen

De Koninklijke Beroepsvereniging voor Gerechtsdeurwaarders

Betreft: Reactie op de consultatie tot wijziging van de Regeling beslagvrije voet in verband met de vaststelling van de termijn bedoeld in artikel 475da, vijfde lid, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en enkele wijzigingen van de modelmededeling

Excellentie,

In goede orde ontving de KBvG de consultatie tot wijziging van de Regeling beslagvrije voet in verband met de vaststelling van de termijn bedoeld in artikel 475da, vijfde lid, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en enkele wijzigingen van de modelmededeling. Wij waarderen de geboden mogelijkheid om op deze stukken te reageren en maken daarvan graag gebruik.

Verlenging van de termijn: een rechtspolitieke keuze

De regeling wijzigt ten eerste de termijn van de maximale tijdelijke ophoging van de beslagvrije voet vanwege hoge woonkosten tot 18 maanden. U licht toe tot deze keuze te zijn gekomen om de schuldenaar die kampt met hoge woonlasten een reële mogelijkheid te bieden om goedkopere woonruimte vinden. In die keuze is, zo vermeld uw toelichting, een afweging gemaakt met het belang van de schuldeiser om binnen redelijke termijn het beslag af te ronden.

Vanuit bestaanszekerheidsoogpunt kan de KBvG deze redenering volgen. Veel Nederlandse huishoudens staan in het huidige tijdsgewricht voor een aanzienlijke financiële uitdaging om de vaste lasten te kunnen betalen en het gebrek aan betaalbare woonruimte vormt daarin een belangrijke component. In de toelichting lijkt het echter om een pure rechtvaardigheidsafweging te gaan. Naar de mening van de KBvG wordt met deze regeling echter vooral een politieke keuze gemaakt om de gevolgen van de woningproblematiek (mede) ten laste te brengen van de schuldeiser door inbreuk te maken op diens rechten bij beslaglegging. In de optiek van de KBvG hadden voor de oplossing van het probleem van een gebrek aan betaalbare woonruimte evengoed andere keuzes kunnen worden gemaakt, die de lasten meer evenredig bij de samenleving als geheel neerleggen.

Inwerkingtredingen overgangsrecht

De KBvG is verheugd om te zien dat de regeling per 1 januari 2023 in werking treedt. Dit is van cruciaal belang omdat per die datum ook in de BVV-rekenmodule uitgaat van de nieuwe modelmededeling. Door de gelijktijdige inwerkingtreding worden incongruenties tussen geldend recht en de ICT-ondersteuning voorkomen. De KBvG is eveneens verheugd over de duidelijkheid omtrent het overgangsrecht.

Ook is er een aantal reacties binnengekomen van burgers:

A.L. uit Alkmaar

Prima deeloplossing, maar een totaaloplossing zou beter zijn.

Een van de bestaansredenen van de overheid is toezien op een eerlijke verdeling van alle lusten en lasten. Legitieme schuldeisers (die bijvoorbeeld legaal goederen of diensten hebben geleverd voor een reële prijs) hebben gewoon recht op hun geld. En de schuldenaar heeft de plicht om te doen wat in redelijkheid gevraagd kan worden om dat geld te betalen. Maar het probleem is nou juist dat de schuldenaar niet (of niet direct) alle schuldeisers kan geven waar ze recht op hebben. Dit probleem valt niet zonder (tijdelijke) kapitaalinjectie op te lossen.

Daarom zou het goed zijn als de Staat als tussenpartij zou optreden tussen schuldenaar en (legitieme) schuldeisers: de Staat betaalt de schuldeisers waar zij recht op hebben en de schuldenaar doet wat in redelijkheid gevraagd kan worden om dat geld aan de Staat terug te betalen. De pijn die overblijft is een eventueel verschil tussen wat de schuldenaar moet en feitelijk kan betalen. Die pijn komt uiteindelijk terecht bij de belastingbetaler. Maar als het goed is, wordt belasting betaald naar draagkracht, dus is die pijn per definitie eerlijk verdeeld. In elk ander scenario is de pijn precies even groot, alleen wordt die minder eerlijk verdeeld.

Het voorliggende voorstel kan dan gelezen worden als een voetnoot ter verduidelijking van "de schuldenaar doet wat in redelijkheid gevraagd kan worden om dat geld aan de Staat terug te betalen", namelijk "de schuldenaar doet onder meer gedurende 24 maanden zijn best goedkoper te gaan wonen".

Zie ook mijn reactie op de internetconsultatie Wet preferentie kinderalimentatie, <https://www.internetconsultatie.nl/kinderalimentatie/reactie/4271f763-9118-4c98-b329-7d06ae148d47>

M.O. uit de Knipe

Deze verhoging komt alleen ten goede aan de schuldenaar en met een hoger inkomen. Art. 475Rv lid 6 verwijst via lid 5 naar het bedrag behorend bij de leefsituatie.

Dus schuldenaar en met een minimaal inkomen komen in het geheel niet in aanmerking voor deze regeling. Een algemene regeling voor iedereen met een beslag waar een beslagvrije voet zou recht doen aan de bedoeling van deze voorgestelde regeling.

Daarnaast lijkt het redelijk uitdagend om in elke grote stad dan wel dorp een vervangende woonruimte te vinden binnen 24 maanden. Wel geeft deze nieuwe regeling langer lucht bij hogere huren .

Anoniem, Sittard

er wordt steeds het woord schuldeiser gebruikt, maar wordt niet bedoeld dat de schuldenaar de termijn mag verlengen vanwege het niet kunnen vinden van goedkopere woonlasten

Anoniem, Enter

Dit is een goed voorstel. Helemaal mee eens. Maar zoals in een van de andere reacties al beschreven is het veel beter de oorzaak aan de pakken van de schulden. Dit soort voorstellen haalt niet de oorzaak van het probleem weg. Daarvoor is een heel andere manier van denken over schulden noodzakelijk. De oorzaken van de schulden moeten weg worden gehaald. Daarnaast een beter systeem invoeren zoals het Zweedse model. Zo lang dat niet gebeurt zal er niet zoveel veranderen.

W.R. uit Broekhuizenvorst

Ten aanzien van sommige schuldeisers zou een fors langere termijn gehanteerd moeten worden. Vanwege mede verantwoordelijkheid.

Er zijn nog steeds bedrijven die adverteren met zeer gunstig lijkende afbetalingsregelingen zonder bkr controle. Dit soort leningen zijn bewust bedoeld om mensen te verleiden zaken aan te schaffen die ze niet kunnen betalen. Ik vind dat hier een sanctie op hoort in de vorm van extra bescherming van de schuldenaar. Het argument dat de schuldeiser binnen redelijke termijn zijn geld terug moet kunnen krijgen gaat hier niet, of veel minder, op.

Anoniem, Bleskensgraaf

De minister doet er goed aan de termijn tenminste naar 24 maanden te stellen. Juist mensen die in de schulden zitten moeten tijd krijgen voor herstel en omvormen van hun leefpatroon naar goedkoper leven. Schuldsanering is al ernstig, daar moet de Overheid oog en hart voor hebben.

Anoniem, Groningen

lijkt me terecht! maar dit Kabinet / deze minister van Armoede moet veel drastischer de dure en complexe schuldenindustrie aanpakken. kwijtschelding max. na 2 jaar bijvoorbeeld. stop met het verwoesten van kostbare mensenlevens die in financieel opzicht toch vrijwel niets opleveren.

de toelichting bij de regelgeving wordt beschreven wat de consultatie heeft opgeleverd en wat hiermee is gedaan in het voorstel (in de consultatieparagraaf van het algemene deel van de toelichting, zie IAK en schrijfwijzer MvT). De tekst ten behoeve van deze toelichtingen kan hetzelfde zijn als de tekst van het consultatieverslag maar mag ook meer omvatten.

Het moment van aanleveren van dit verslag is het moment dat de regelgeving openbaar wordt. Voor een wetsvoorstel is dit het moment van aanhangig making bij de Tweede Kamer, en voor een besluit of regeling is dit het moment van publicatie. Dit verslag mag je naar mij mailen een aantal dagen voordat het verslag online gepubliceerd moet worden. De mensen die een reactie hebben gegeven zullen een notificatie krijgen dat het verslag online staat. Let op! Wij sturen geen herinnering. Je bent er zelf verantwoordelijk voor dat het verslag (op tijd) wordt gepubliceerd.

Anoniem, Nieuwegein

Lokale regie en discretionair toezicht is van belang. Maar ook de deurwaarders hebben vaak boter op hoofd door de vermeende schuld even met hun fee op te hogen. Indien blijkt dat de opdrachtgever een foutje gemaakt heeft zal iemand die €2.000 nog moeten betalen (fixed fee). Opdrachtgevers hebben daar helemaal geen zin in en laten die schuld dan lekker open staan; de veroorzakers zoeken het maar lekker zelf uit!

In dat soort situaties kan de Wolf opstaan en zonder rechtzaken de zaken weer recht zetten. Verkeerde gretigheid uitbannen en een realistisch aflossingschema vaststellen met de betrokkenen: <https://www.socialevraagstukken.nl/column/de-schuldwolf/>